

ระเบียบกรมคุมประพฤติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจำแนกผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และบุคคลที่ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีคำสั่ง
พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจำแนกผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และบุคคลที่ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีคำสั่ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ อธิบดีกรมคุมประพฤติจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจำแนกผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และบุคคลที่ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีคำสั่ง พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การจำแนก” หมายความว่า การประเมินผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือบุคคลที่ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีคำสั่ง โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำ ความผิดซ้ำ และสภาพปัญหา ความจำเป็น และความต้องการของผู้กระทำความผิดแต่ละรายเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม

“ความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำ ความผิดซ้ำ” หมายความว่า ความเป็นไปได้ถึงโอกาสการเกิดปัญหาพฤติกรรมกระทำความผิดของผู้กระทำความผิด

“สภาพปัญหา ความจำเป็น และความต้องการ” หมายความว่า ปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิด ซึ่งผู้กระทำความผิดกำลังเผชิญอยู่ หรือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข หรือเป็นประเด็นปัญหาที่ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

“ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ” หมายความว่า ผู้ต้องหา จำเลย นักโทษเด็ดขาด หรือบุคคลอื่นซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้เข้าสู่กระบวนการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ

“ผู้ถูกคุมความประพฤติ” หมายความว่า ผู้ต้องหา จำเลย นักโทษเด็ดขาด หรือบุคคลอื่นที่ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจกำหนดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติภายใต้การคุมความประพฤติของพนักงานคุมประพฤติ

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมคุมประพฤติเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหาเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนก ประกอบด้วย ๒ เกณฑ์ ดังนี้

(๑) ความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำความผิดซ้ำ เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินระดับของความน่าจะเป็น หรือแนวโน้มความเป็นไปได้ในการหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำใหม่ของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือบุคคลที่ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีคำสั่ง

ทั้งนี้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำความผิดซ้ำ ได้แก่ การกระทำความผิดกฎหมายทั้งที่ถูกดำเนินคดีและไม่ถูกดำเนินคดี การผิดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ ประวัติการก่อเหตุรุนแรง มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือพฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความสำนึกหรือความรับผิดชอบ การคบหาสมาคมกับนักเลงอันธพาล กลุ่มอาชญากร หรือผู้ค้าหรือผู้เสพยาเสพติด รวมทั้งปัจจัยอื่นที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำความผิด ตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด

(๒) สภาพปัญหา ความจำเป็น และความต้องการ เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินสถานะที่เป็นปัญหา ความจำเป็น และความต้องการของผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือบุคคลที่ศาล หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีคำสั่ง

ทั้งนี้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหา ความจำเป็น และความต้องการ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยหรือสภาพแวดล้อม ปัญหาเกี่ยวกับผู้อุปการะหรือผู้ดูแล ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วย ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาหรืออาชีพ ปัญหาทางการเงิน มีโรคประจำตัวร้ายแรง มีอาการผิดปกติทางจิตหรือบุคลิกภาพ ปัญหาจากการดื่มสุรา การใช้ยาเสพติด หรือสารเสพติด และปัญหาอื่นที่สมควรให้ความช่วยเหลือ ตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด

ข้อ ๖ บุคคลที่ถูกจำแนกตามระเบียบนี้ หมายถึง บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจที่ศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการสืบเสาะและพินิจ

(๒) ผู้ถูกคุมความประพฤติที่ศาลหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีคำสั่งให้ดำเนินการคุมความประพฤติ

หมวด ๒

การจำแนกผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ

ข้อ ๗ เมื่อได้รับคำสั่งให้ดำเนินการสืบเสาะและพินิจ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสอบปากคำผู้ถูกสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับข้อมูลประวัติครอบครัวและภูมิหลังทางสังคม ประวัติการกระทำความผิดและพฤติกรรมเกี่ยวเนื่องเนื่องกับการกระทำความผิด รวมทั้งแสวงหาข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ได้ข้อมูลเพียงพอเพื่อนำมาวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์การจำแนกที่กำหนดไว้ในข้อ ๕

ข้อ ๘ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการจำแนกผู้ถูกสืบเสาะและพินิจแต่ละรายลงในแบบประเมินผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำความผิดซ้ำออกเป็นระดับ ได้แก่ ระดับความเสี่ยงสูง ปานกลาง ต่ำ หรือไม่มีความเสี่ยง ตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด

ข้อ ๙ ให้พนักงานคุมประพฤตินำผลการจำแนกเพื่อเสนอศาลถึงวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมว่าจะแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกสืบเสาะและพินิจโดยรอกการลงโทษ รอกการกำหนดโทษ แก้ไขฟื้นฟูในชุมชน หรือแก้ไขฟื้นฟูในสถานที่ควบคุม

ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติเห็นว่าจะดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน ควรเสนอให้มีการกำหนดเงื่อนไขการคุมความประพฤติในระดับเข้มงวด ปานกลาง หรือไม่เข้มงวด เช่น การกำหนดความถี่ในการรายงานตัว การกำหนดชั่วโมงและประเภทของการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ การกำหนดข้อห้ามให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟู รวมทั้งการกำหนดให้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการแก้ไขฟื้นฟู

หมวด ๓

การจำแนกผู้ถูกคุมความประพฤติ

ข้อ ๑๐ เมื่อได้รับคำสั่งจากศาลหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจให้ดำเนินการคุมความประพฤติ ให้พนักงานคุมประพฤตินำผลการสอบปากคำผู้ถูกคุมความประพฤติ เกี่ยวกับข้อมูลประวัติครอบครัว และภูมิหลังทางสังคม ประวัติการกระทำความผิดและพฤติการณ์เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิด รวมทั้งแสวงหาข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ได้ข้อมูลเพียงพอเพื่อนำมาวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์การจำแนกที่กำหนดไว้ในข้อ ๕

ให้พนักงานคุมประพฤตินำผลการจำแนกผู้ถูกคุมความประพฤติแต่ละรายลงในแบบประเมินผู้ถูกคุมความประพฤติ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำความผิดซ้ำออกเป็นระดับ ได้แก่ ระดับความเสี่ยงสูง ปานกลาง ต่ำ หรือไม่มีความเสี่ยง และเพื่อประเมินสภาพปัญหา ความจำเป็นและความต้องการ ตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด

ข้อ ๑๑ ให้พนักงานคุมประพฤตินำผลการจำแนกผู้ถูกคุมความประพฤติแต่ละรายภายหลังเสร็จสิ้นการสอบปากคำตามข้อ ๑๐ โดยทันที

ข้อ ๑๒ ให้พนักงานคุมประพฤตินำผลการจำแนกมากำหนดแผนการคุมความประพฤติตามระดับของความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำความผิดซ้ำ และกำหนดแผนการแก้ไขฟื้นฟูตามสภาพปัญหา ความจำเป็น และความต้องการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับแผนตามระเบียบที่อธิบดีกรมคุมประพฤติกำหนด

ข้อ ๑๓ ให้พนักงานคุมประพฤติติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการคุมความประพฤติ เป็นระยะในระหว่างการคุมความประพฤติ เพื่อให้ผู้ถูกคุมความประพฤติปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด

ให้พนักงานคุมประพฤติติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการแก้ไขฟื้นฟูเป็นระยะ ในระหว่างการคุมความประพฤติ โดยประเมินตามสภาพปัญหา ความจำเป็น และความต้องการ หากพบว่ามีข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไป ให้ปรับแผนการแก้ไขฟื้นฟู ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับแผน ตามระเบียบที่อธิบดีกรมคุมประพฤติกำหนด

หมวด ๔

การบริหารจัดการและการกำกับติดตาม

ข้อ ๑๔ การดำเนินการจำแนกตามระเบียบนี้ ให้พนักงานคุมประพฤติบันทึกข้อมูลในระบบ สารสนเทศอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

ข้อ ๑๕ ให้ผู้อำนวยการหรือผู้ที่ผู้อำนวยการมอบหมาย ติดตามและกำกับดูแลให้พนักงาน คุมประพฤติจำแนกผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ และผู้ถูกคุมความประพฤติ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับ ผู้กระทำผิดแต่ละราย

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พันตำรวจเอก ณรงค์ เศรษฐชนะ

อธิบดีกรมคุมประพฤติ